

Pekka Sauri:

”On kiehtovaa seurata lastenlasten persoonallisuuden kehittymistä”

Sanat vaikuttavat siihen, millaiseksi ihmisen persoonallisuus muodostuu. Siksi Pekka Sauri juttelee paljon lastenlastensa kanssa.

Isovanhemmuus on kivaa. Lastenlapseni ovat kivoja tyyppejä. Heidän kanssaan on hauska olla. On kiehtova seurata lasten kehitystä ja kasvua, tietoisuuden ja persoonallisuuden rakentumista.

Minulla on neljä aikuista lasta ja neljä lastenlasta. Esikoispojan lapset ovat yhdeksän ja viiden ikäisiä.

KUKA? Psykologi, filosofian tohtori Pekka Sauri tuli aikoinaan tutuksi radion *Yölinja*-ohjelmasta, jossa hän keskusteli kuuntelijoiden ongelmista. Hän on yksi Vihreiden perustajajäsenistä ja on toiminut myös Helsingin apulaiskaupunginjohtajana sekä Helsingin yliopiston organisaatio- viestinnän työelämäprofessorina. Pekka Saurin *Lohdullinen teoria elämästä* -podcast löytyy Spotify-palvelusta.

Toiseksi vanhimman pojan lapsista nuorimmainen on vielä vauva, ja vanhempi kaksivuotias. Molemmat lapsiperheet asuvat lähelläni.

Lastenlapseni kutsuvat minua Pekaksi, kuten lapsenikin tekevät. Ilman titteliä voi muodostaa suhteen lapseen puhtaalta pöydältä.

Suhde lastenlapsiin rakentuu ajan ja tekemisen suhteessa. Mitä enemmän lasten kanssa viettää aikaa ja mitä enemmän heidän kanssaan keskustelee, sitä läheisemmäksi suhde muodostuu. Olen viettänyt kaksi viimeisintä kesää Kemiössä esikoisensa vapaa-ajan paikassa, joka on vanha maalaistalo. Toimin kesäisin perheen kokkina.

Isovanhempana olen verbaalinen, humoristinen ja läheinen. Suhtaudun isovanhemmuuteen ja lastenlapsiini ilman suuria ennakko-odotuksia. Elämä on kylluvaa valuuttaa. Asiat menevät kommunikaation ja vuorovaikutuksen varassa. Mitä vähemmän ihmisellä on ennakkoasenteita, sitä helpompaa vuorovaikutus on.

Huumori on minulle tärkeää. Nauran lasten kanssa paljon ja keksimme yhdessä erilaisia sanaleikkejä. Se on kiehtovaa.

Isovanhemmuus ei muuttanut minua. Olen samanlainen isoisänä kuin olin isänä. Suhde omiin lapsiin on latautuneempi kuin suhde lastenlapsiin, koska isänä olin suorassa kasvatustavastuussa. Vanhempana miettii, millaiset eväät lapsilleen onnistuu antamaan. Lastenlasten kanssa

KUVITUSKUVA: ISTOCK

sitä on ikään kuin pykälän verran kauempana. Lastenlasten kasvattaminen on heidän vanhempiansa asia, en mestaroi, enkä päsmäröi.

Lasten kanssa puhuminen on erittäin tärkeässä roolissa lapsen tietoisuuden ja persoonallisuuden muodostumisessa. Mitä enemmän lapsen kanssa puhutaan, sitä suurempi sanavarasto hänellä on. Mitä enemmän lapsella on verbaalista kapasiteettia, sitä enemmän hänellä on ajattelun ja toiminnan vaihtoehtoja.

Sanoilla on iso merkitys sille, millaiseksi ihmisen persoonallisuus rakentuu. Siksi pyrin puhumaan lastenlasteni kanssa mahdollisimman paljon.

Tietoisuus ja persoonallisuus lähtee kehittymään heti, kun lapsi syntyy maailmaan. Nuorin pojanpoikani on vielä vauva, mutta on ihana nähdä hänestä, miten sielläkin on jo joku kotona.

Haluan opettaa lastenlapsilleni, että ei kannata jäädä yksin. Jos on huolia tai pelkoja, ne kasvavat sitä suuremmiksi, mitä enemmän niitä märehit itselleen. Huolet kannattaa jakaa.

Kärsin masennuksesta, joka tulee eri pituisina aaltoina. Lastenlapsille en näytä masennustani. Pystyn kääntämään sen sosiaalisissa tilanteissa pois päältä.

Masennukseni on yksinäistä. Se perustuu riittämättömyyden kokemuksiin, mutta yritän olla kuormittamatta sillä läheisiäni. Velvollisuudentunteeni voittaa mielentilani notkahdukset.

Lastenlasten seura vie ajatukset pois omasta maailmastani, mikä on helpottavaa. Tunteet eivät siirry näkymättöminä ioneina vaan ne syntyvät kommunikaatiossa ja kielessä. Toki puheeni voi joskus olla ristiriidassa olemukseni kanssa. Jos lapsenlapsi haluaa kysyä fiiliksistäni, se sopii.

Kerron tarinoita omasta lapsuudestani. Synnyin Paasikiven aikana, joten olen kokenut paljon sellaista, mistä lastenlapseni eivät tiedä mitään. Kun aloitin kansakoulun, keittiön täti kantoi ruuan luokkaan ämpärissä. Jotkut lapset olivat niin aliravittuja, että he saivat kermakuponkeja. Luokassa jaettiin kunnan kustannuksella talvikenkiä vähävaraisille lapsille.

Haluan antaa lastenlapsille historiallista perspektiiviä ja muistuttaa, ettei elämä ole aina ollut tällaista kuin nyt. Kun minä olin lapsi, kaupassa myytiin kahta erilaista suklaata: Fazerin sinistä ja taloussuklaata. Nyt elämme valtavan vaurauden keskellä.

TEKSTI: Tiina Komi

JULKAISU: Ajatuksia isovanhemmudesta, Väestöliiton artikkelisarja, verkkojulkaisu tammikuu 2022

